

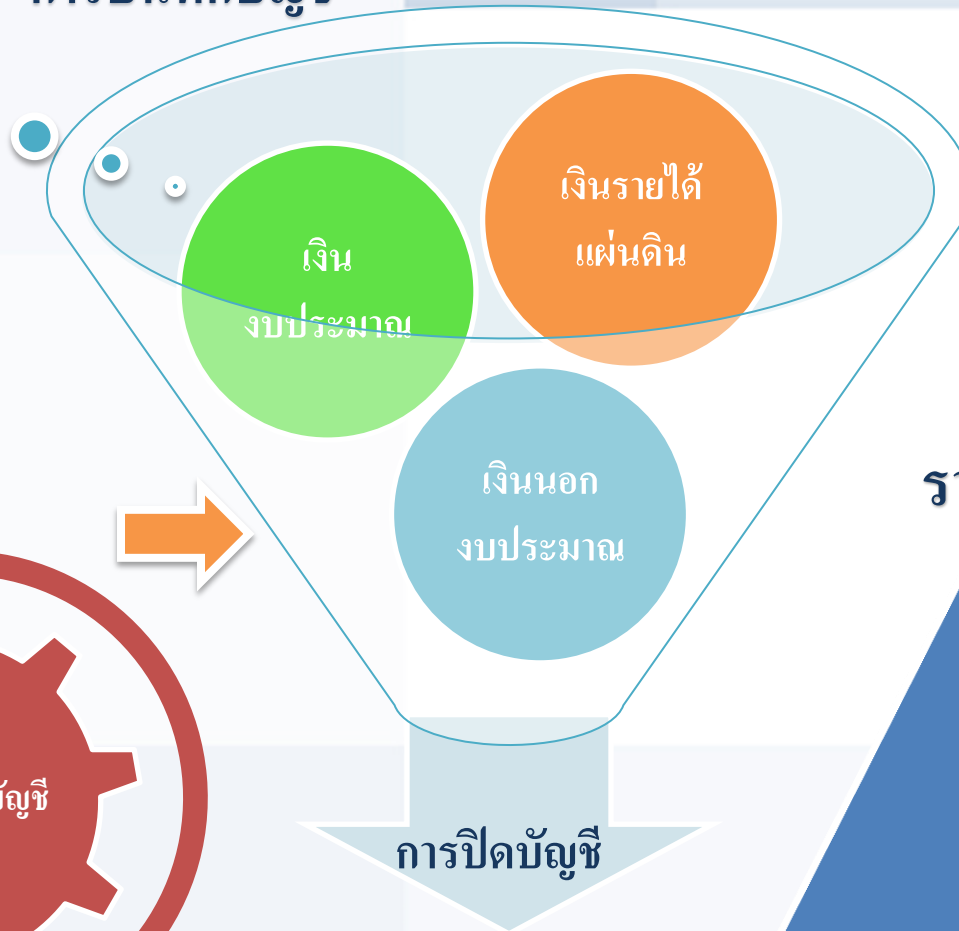

การบัญชีภาครัฐ

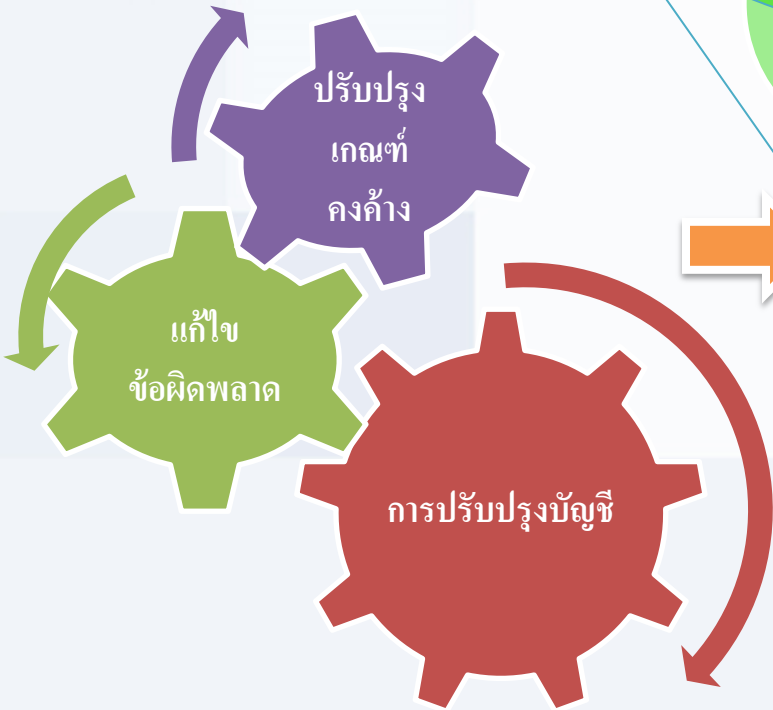
การบัญชีภาครัฐ

GL

การบันทึกบัญชี

รายงานการเงิน

โครงสร้างของระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

เอกสารประกอบรายการ

Gfmis Terminal

Web Online

ZINF_R09

SAP log

สมุดบันทึกรายการขั้นต้น

ZGL_RPT001

รายงานสมุดรายวันทั่วไป
(แบบสรุป / แบบรายละเอียด)

สมุดบันทึกรายการขั้นปลาย

FBL3N

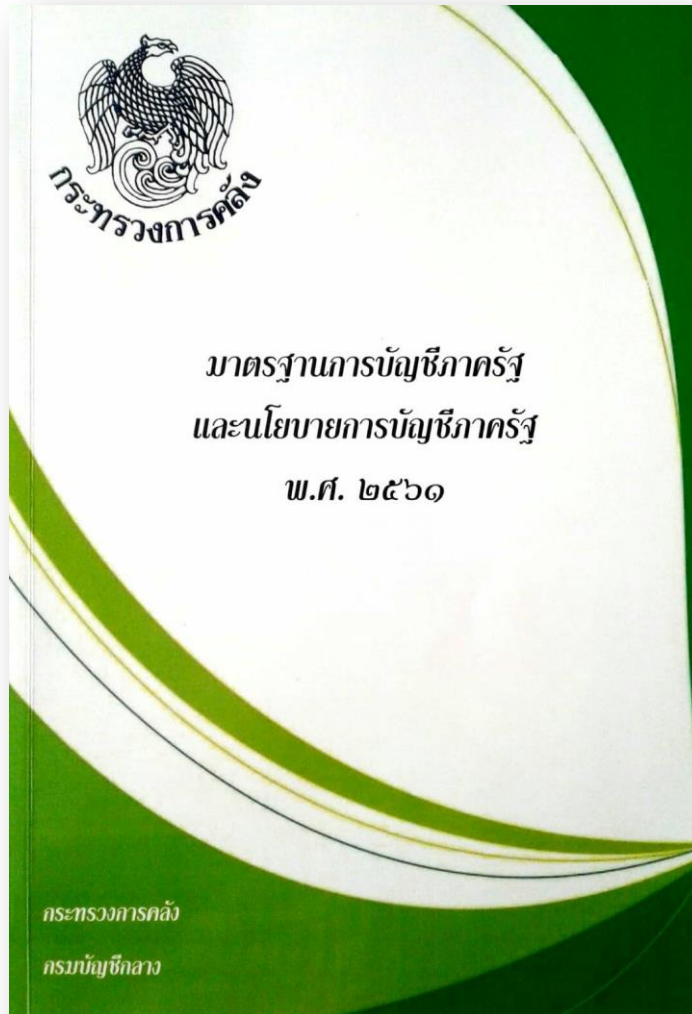
รายงานแสดงบรรทัดรายการ
บัญชีแยกประเภททั่วไป

รายงานการเงิน

1. Y_DEV_80000030
2. ZGL_MVT_MONTH
3. ZGL_RPT801
4. ZGL_RPT802

1. รายงานงบทดลองรายวัน - หน่วยเบิกจ่าย
2. รายงานงบทดลองรายเดือน - หน่วยเบิกจ่าย
หรือ รายงานงบทดลองรายปี - หน่วยเบิกจ่าย
4. งบแสดงฐานะทางการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงาน
5. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

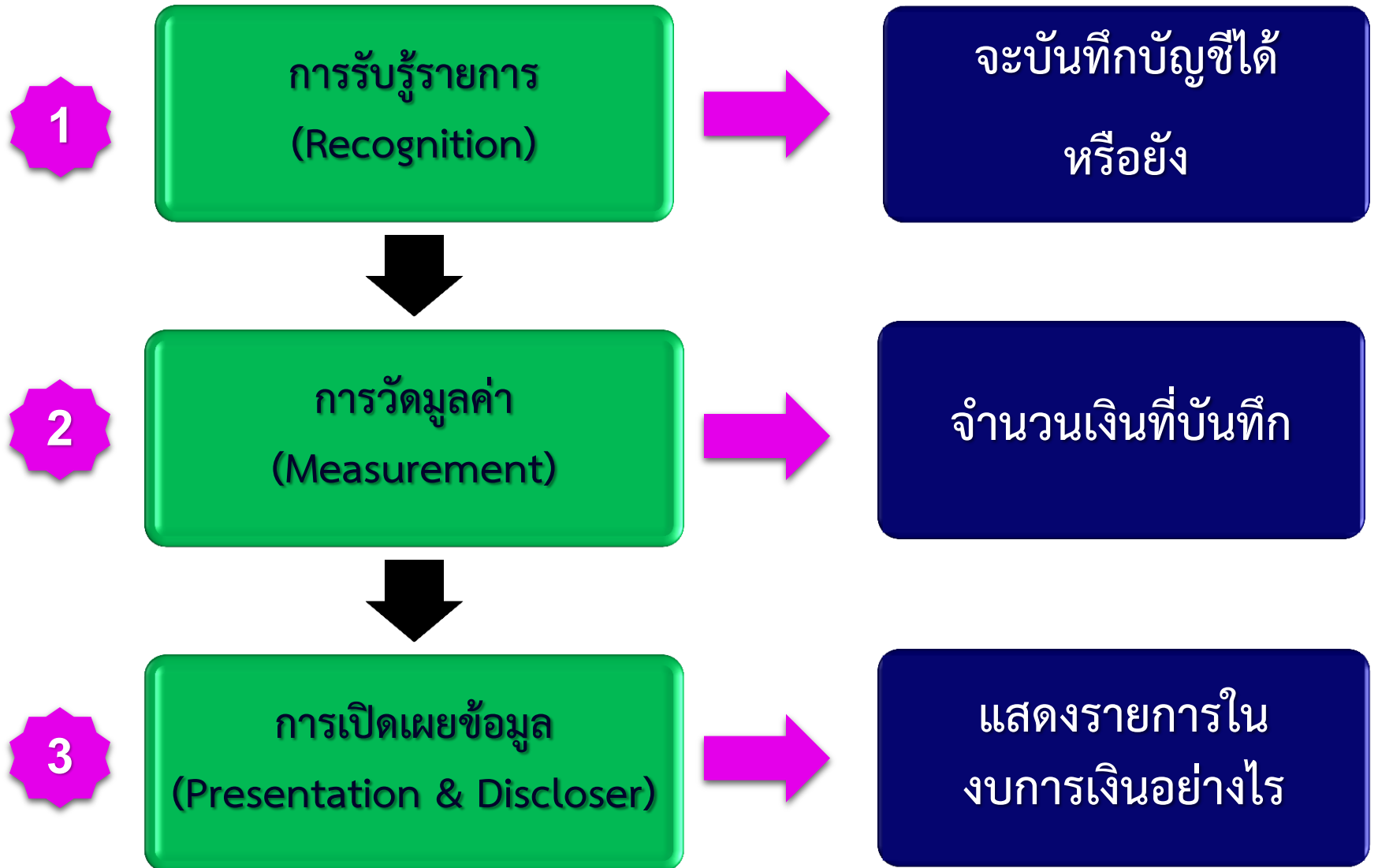
มาตรฐานการบัญชีภาครัฐในปัจจุบัน

1. ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนอรายงานการเงิน
2. ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลง
ประมาณการทางบัญชี
และข้อผิดพลาด
3. ฉบับที่ 5 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
4. ฉบับที่ 9 เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน
5. ฉบับที่ 12 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
6. ฉบับที่ 13 เรื่อง สัญญาเช่า
7. ฉบับที่ 14 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน
8. ฉบับที่ 16 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
9. ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
10. ฉบับที่ 31 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

นโยบายการบัญชีภาครัฐ

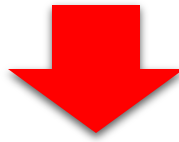
1. เรื่อง เงินลงทุน

ผู้ใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

1

สินทรัพย์ + ค่าใช้จ่าย

=

หนี้สิน + ส่วนของผู้ถือหุ้น + รายได้

2

สินทรัพย์

เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

(ก) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้นจากรายการนั้น และ

(ข) สามารถวัดมูลค่าต้นทุน หรือมูลค่ายุติธรรม (รายการที่ไม่มีมีการแลกเปลี่ยน) ได้อย่างน่าเชื่อถือ

ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ (Economic Benefits)

1. ความสามารถในการที่จะก่อให้เกิดกระแสเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด (Cash Equivalent) ให้แก่หน่วยงานทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. อาจอยู่ในรูปของการผลิต หรือความสามารถในการแปลงเป็นเงินสดหรือสิ่งที่เทียบเท่าเงินสด หรือสามารถลดต้นทุนการผลิตลง

ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ (Economic Benefits)

การได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์อาจได้รับได้ในหลายลักษณะ เช่น

- การที่หน่วยงานอาจนำสินทรัพย์ไปชำระหนี้
- การที่หน่วยงานนำสินทรัพย์มาแบ่งปันส่วนทุนให้กับเจ้าของ
- การที่หน่วยงานอาจนำสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปแลกเปลี่ยนกับสินทรัพย์อื่น
- การที่หน่วยงานอาจใช้สินทรัพย์หรือนำสินทรัพย์มาใช้ร่วมกับสินทรัพย์อื่นเพื่อผลิตสินค้าหรือให้บริการ

หนังสือ

คำนิยาม

1. การระผูกพันในปัจจุบันของหน่วยงานซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต
2. การชำระภาระผูกพันนั้นจะส่งผลให้หน่วยงานต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการ

เกณฑ์การรับรู้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์
2. เชิงเศรษฐกิจเพื่อนำไปชำระภาระผูกพันนั้นและการชำระภาระผูกพันนั้นจะส่งผลให้หน่วยงานต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการ

ส่วนทุน/สินทรัพย์สุทธิ

คำนิยาม

มูลค่าสุทธิคงเหลือในสินทรัพย์
ของหน่วยงานหลังหักหนี้สินแล้ว

รายได้

คำนิยาม

การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีในรูปของกระแสเข้า (Inflow) ซึ่งมีผลทำให้สินทรัพย์สุทธิเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมการเพิ่มขึ้นของเงินทุนที่ได้รับจากเจ้าของ

เกณฑ์การรับรู้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของรายได้ และ
2. สามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

ค่าใช้จ่าย

คำนิยาม

การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีในรูปของกระแสออก (Outflow) หรือการลดลงของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน ซึ่งมีผลทำให้สินทรัพย์สุทธิลดลง ทั้งนี้ไม่รวมการจัดสรรส่วนทุนให้กับเจ้าของ

เกณฑ์การรับรู้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของค่าใช้จ่าย และ
2. สามารถวัดมูลค่าของค่าใช้จ่ายได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

การบัญชีภาครัฐกับระบบ GFMIS

1. เงินงบประมาณ

2. เงินนอกงบประมาณ

2.1 เงินนอกงบประมาณฝากคลัง

2.2 เงินนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์

3. เงินรายได้แผ่นดิน

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับ “เงินนอกงบประมาณ”

เงินฝากธนาคารพาณิชย์

RP

รับเงินนอก
งบประมาณ

เก็บรักษา

นำฝาก

ฝากธนาคาร

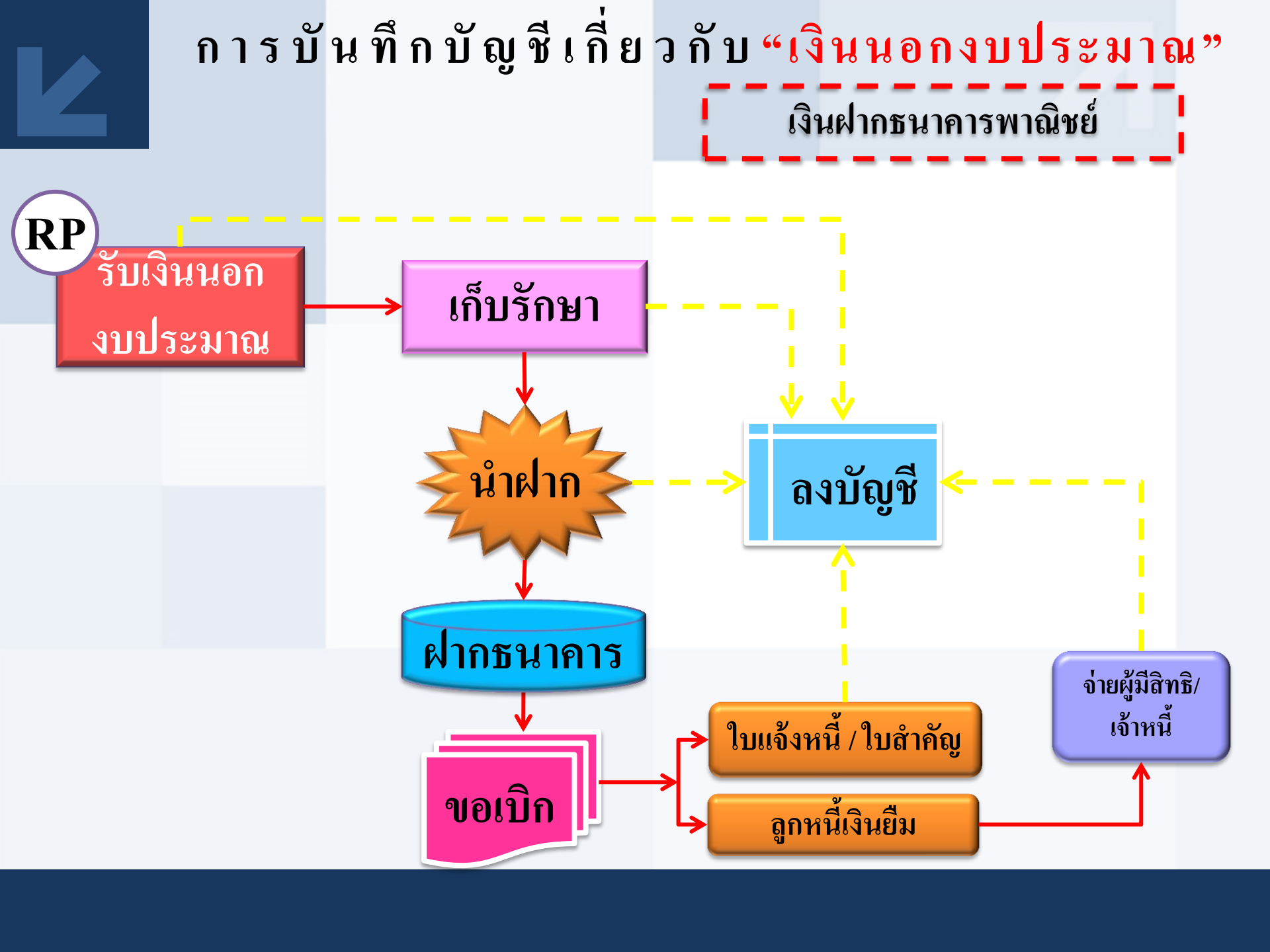
ขอเบิก

ใบแจ้งหนี้ / ใบสำคัญ

ลูกหนี้เงินยืม

ลงบัญชี

จ่ายผู้มีสิทธิ/
เจ้าหน้าที่

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับ “เงินนอกงบประมาณ”

เงินฝากธนาคารพาณิชย์

การรับ - นำฝากและถอนเงินฝากธนาคารพาณิชย์

การเบิกจ่ายเงินฝากธนาคารพาณิชย์

ดูหนี้เงินยืมนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับ “เงินนอกงบประมาณ”

การรับ - นำฝากและถอนเงินฝากธนาคารพาณิชย์

บันทึกรับเงิน

บช 01 (RE) / ZRP_RE

เดบิต เงินสดในมือ

เครดิต รายได้ (ระบุประเภทรายได้เงินนอกงบประมาณ)

เงินประกันอื่น / เงินรับฝากอื่น

บันทึกนำเงินฝากธนาคาร

บช 01 (JR) / ZGL_JR

เดบิต เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) / เงินฝากไม่มีรายตัว

เครดิต เงินสดในมือ

ถอนเงินฝากธนาคาร

บช 01 (JR) / ZGL_JR

เดบิต เงินสดในมือ

เครดิต เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) / เงินฝากไม่มีรายตัว

เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) / เงินฝากไม่มีรายตัว

1

1	1	01	03	00	00				1.1.1.3 บัญชีเงินฝากและรายการเทียบเท่าเงินสดอื่น	
1	1	01	03	01	01				บัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่สถาบันการเงิน	หมายถึง เงินฝากประเภทกระแสรายวันที่ฝากไว้กับสถาบันการเงินทั้งธนาคารรัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเอกชน เพื่อรับ - จ่ายเงินนอกงบประมาณของหน่วยงาน
1	1	01	03	01	02				บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่สถาบันการเงิน	หมายถึง เงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่ฝากไว้กับสถาบันการเงินทั้งธนาคารรัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเอกชน เพื่อรับ - จ่ายเงินนอกงบประมาณของหน่วยงาน
1	1	01	03	01	03				บัญชีเงินฝากสกุลเงินต่างประเทศที่สถาบันการเงิน	หมายถึง เงินฝากเป็นสกุลเงินต่างประเทศที่ฝากไว้กับสถาบันการเงิน
1	1	01	03	01	04				บัญชีปรับมูลค่าเงินฝากสกุลเงินต่างประเทศที่สถาบันการเงิน	หมายถึง บัญชีที่ใช้บันทึกมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงของเงินฝากสกุลเงินต่างประเทศ ซึ่งเกิดจากการปรับมูลค่าเงินฝากตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นงวด
1	1	01	03	01	05				บัญชีเงินลงทุนระยะสั้นที่จะถึงกำหนดชำระภายใน 3 เดือน	หมายถึง เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่จะครบกำหนดไถ่ถอนหรือจ่ายคืนไม่เกิน 3 เดือน
1	1	01	03	01	12				บัญชีเงินฝาก - interface	หมายถึง บัญชีที่ใช้บันทึกข้อมูลเงินฝากสถาบันการเงินประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และเงินฝากประจำอายุไม่เกิน 3 เดือน จากระบบของตนเองเข้าระบบ GFMS ซึ่งไม่ต้องบันทึกรายละเอียดบัญชีรายตัวในระบบ GFMS (ไม่เปิดให้ใช้กับส่วนราชการโดยทั่วไป)
1	1	01	03	01	99				บัญชีเงินฝากไม่มีรายตัว	หมายถึง เงินฝากประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และเงินฝากประจำอายุไม่เกิน 3 เดือน ที่ฝากไว้กับสถาบันการเงินหรือแหล่งอื่นๆ เช่น สหกรณ์ เป็นต้น เพื่อรับ - จ่ายเงินนอกงบประมาณของหน่วยงาน ซึ่งไม่ต้องบันทึกรายละเอียดบัญชีรายตัวในระบบ GFMS (ใช้เฉพาะส่วนราชการ)

2

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับ “เงินนอกงบประมาณ”

การรับ - นำฝากและถอนเงินฝากธนาคารพาณิชย์

โอนเงินฝากธนาคารระหว่างบัญชี
บช 01 (JR) / ZGL_JR

เดบิต เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) / เงินฝากไม่มีรายตัว
เครดิต เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) / เงินฝากไม่มีรายตัว

บันทึกดอกเบี้ยของ
เงินฝากธนาคาร
บช 01 (RE) / ZRP_RE

เดบิต เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) / เงินฝากไม่มีรายตัว
เครดิต รายได้ดอกเบี้ยจากสถาบันการเงิน

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับ “เงินนอกงบประมาณ”

การเบิกจ่ายเงินฝากธนาคารพาณิชย์

กรณีเป็นรายได้

บันทึกขอเบิก
บช 01 (JV) / ZGL_JV

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) / พักสินทรัพย์ (ระบุประเภท)
เครดิต ใบบัญชีค้างจ่ายอื่น / เจ้าหนี้อื่น - บุคคลภายนอก

ไม่มีภาษี

บันทึกจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิ
บช 01 (PP) / ZF_02_PP

เดบิต ใบบัญชีค้างจ่ายอื่น / เจ้าหนี้อื่น - บุคคลภายนอก
เครดิต เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) /
เงินสดในมือ / เงินฝากไม่มีรายตัว

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับ “เงินนอกงบประมาณ”

การเบิกจ่ายเงินฝากธนาคารพาณิชย์

มีภาษี

บันทึกจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิ
บช 01 (PP) / ZF_02_PP

เดบิต ใบสำคัญค้ำจ่ายอื่น / เจ้าหนี้อื่น - บุคคลภายนอก
เครดิต เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) /
เงินสดในมือ / เงินฝากไม่มีรายตัว

บันทึกรับภาษีหัก ณ ที่จ่าย
บช 01 (JV) / ZGL_JV

เดบิต ใบสำคัญค้ำจ่ายอื่น / เจ้าหนี้อื่น - บุคคลภายนอก
เครดิต เงินรับฝากอื่น

บันทึกนำเงินส่งกรมสรรพากร
บช 01 (PP) / ZF_02_PP

เดบิต เงินรับฝากอื่น
เครดิต เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) /
เงินสดในมือ / เงินฝากไม่มีรายตัว

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับ “เงินนอกงบประมาณ”

การเบิกจ่ายเงินฝากธนาคารพาณิชย์

กรณีสินทรัพย์มูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไป

สร้างสินทรัพย์รายตัว
สต 01 / AS01

บันทึกถ่วงเป็นสินทรัพย์รายตัว
สต 13 (AA) / F-04 (AA)

เดบิต **สินทรัพย์ (ระบุประเภท)**
เครดิต **พักสินทรัพย์**

กรณีสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่า 5,000 บาท
หรือเป็นค่าใช้จ่าย

บันทึกถ่วงเป็นค่าใช้จ่าย
สต 13 (JV) / F-04 (JV)

เดบิต **ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท)/**
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์
เครดิต **พักสินทรัพย์**

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

การบันทึกรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในระบบ GFMS จะบันทึกในระบบสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset : FA) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้บันทึกและควบคุมสินทรัพย์ในภาพรวมของหน่วยงาน เริ่มตั้งแต่การสร้างข้อมูลหลักสินทรัพย์ การบันทึกการได้มาของสินทรัพย์จากการจัดซื้อจัดจ้าง หรือจากการรับบริจาคสินทรัพย์ การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ และการประเมินมูลค่าเสื่อมราคา ซึ่งสามารถเรียกดูข้อมูลและรายงานที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ ตั้งแต่ได้มาจนถึงตัดจำหน่ายสินทรัพย์ออกจากหน่วยงาน โดยการจำหน่ายสินทรัพย์จะต้องมีการดำเนินการตามข้อ ๒๑๕ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

พ.ศ. ๒๕๖๐

หน้าที่ 1

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๒. เกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำในการรับรู้

สินทรัพย์ที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งหน่วยงานต้องบันทึกรับรู้เป็นสินทรัพย์ โดยการกำหนดมูลค่าขั้นต่ำในการรับรู้รายการครุภัณฑ์ ให้หน่วยงานรับรู้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในบัญชีของหน่วยงานเฉพาะที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป เพื่อช่วยลดภาระงานของหน่วยงานและระบบงานในการคำนวณและเก็บข้อมูลสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

หน้าที่ 3

กรณีสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท และมีอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้นเกินกว่า ๑ ปี ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในชื่อบัญชี “ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์” และจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เพื่อใช้ในการควบคุมและตรวจสอบ

หน้าที่ 7

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๔. การรับรู้รายการจากการจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๑ กรณีสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างมีสินทรัพย์หลายประเภท

การจัดทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ที่ได้สินทรัพย์หลายรายการจากสัญญา ๑ ฉบับ ให้รับรู้สินทรัพย์ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และการจำแนกประเภทสินทรัพย์รายการต่าง ๆ เป็นครุภัณฑ์หมวดใดโดยใช้ผังบัญชีมาตรฐานประกอบการพิจารณา จัดหมวดหมู่ และใช้วัตถุประสงค์ของการใช้งานสินทรัพย์หมวดต่าง ๆ เป็นหลักพื้นฐานในการพิจารณา ให้รับรู้ดังนี้

หน้าที่ 5

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๑. สินทรัพย์ที่ต้องใช้งานร่วมกัน เป็นส่วนประกอบของสินทรัพย์เพื่อให้สามารถ
ใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ลิฟต์ที่ได้มาพร้อมกับการสร้างอาคาร ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ
ของอาคาร ให้รับรู้เป็นสินทรัพย์ย่อยของอาคาร เป็นต้น

๒. กรณีมีครุภัณฑ์ติดมากับอาคาร ที่สามารถเคลื่อนย้าย และนำไปใช้งานที่อื่นได้
ตามปกติ ให้รับรู้เป็นสินทรัพย์ตามประเภทของสินทรัพย์นั้น ๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลมระบายอากาศ
ไฟฉุกเฉิน เป็นต้น เนื่องจากครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่ถือเป็นสินทรัพย์ที่ต้องใช้งานประกอบกับตัวอาคาร ที่เป็นส่วนหนึ่ง
ของอาคาร ให้จำแนกหมวดสินทรัพย์ดังกล่าวตามประเภทของสินทรัพย์ เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลมระบายอากาศ
ให้รับรู้เป็นครุภัณฑ์ในหมวดครุภัณฑ์สำนักงาน สำหรับไฟฉุกเฉินให้รับรู้เป็นครุภัณฑ์ในหมวดครุภัณฑ์ไฟฟ้า
และวิทยุ เป็นต้น

หน้าที่ 5

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๔.๒ กรณีจัดซื้อจัดจ้างจากประเภทเงินหลายประเภท

การจัดซื้อจัดจ้างสินทรัพย์ของหน่วยงานโดยใช้เงินจากประเภทเงินหลายประเภท เช่น เงินงบประมาณสมทบเงินนอกงบประมาณ หรือเงินนอกงบประมาณสมทบเงินงบประมาณ เป็นต้น ให้พิจารณาการรับรู้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จากประเภทเงินที่ใช้ในการจัดหาสินทรัพย์ โดยใช้ประเภทเงินใดมากกว่าให้บันทึกเป็นสินทรัพย์หลัก และประเภทเงินรองลงมาให้บันทึกเป็นสินทรัพย์ย่อยภายใต้สินทรัพย์หลักนั้น โดยให้ผู้บันทึกสินทรัพย์ระบุศูนย์ต้นทุน และหน่วยเบิกจ่ายของหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการรับรู้รายการสินทรัพย์นั้น เช่น การก่อสร้างอาคารผู้ป่วย และการจัดหาสินทรัพย์ของสถานพยาบาล ให้ระบุศูนย์ต้นทุนและหน่วยเบิกจ่ายของสถานพยาบาลนั้น เป็นต้น

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๕. การรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นภายหลังการรับรู้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๕.๑ ต้นทุนที่เกิดจากการซ่อมบำรุง

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่เกิดขึ้นเป็นประจำเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์นั้น โดยมีองค์ประกอบหลักเป็นต้นทุนค่าแรงงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และอาจรวมถึงชิ้นส่วนอะไหล่ชิ้นเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในบัญชี “ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา”

หน้าที่ 6

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๕.๒ ต้นทุนที่เกิดขึ้น

สินทรัพย์ใหม่

ต้นทุนที่เกิดขึ้น

หลักการรับรู้รายการตามมาตรฐานการบัญชี
ภาครัฐ ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หน่วยงานต้องรับรู้ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ
ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เมื่อต้นทุนนั้น
เกิดขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการ หน่วยงานต้องตัดมูลค่าตามบัญชีของชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลง
ออกจากบัญชีตามหลักการของการตัดรายการตามเงื่อนไข หน่วยงานคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์
เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการใช้สินทรัพย์หรือจากการจำหน่ายสินทรัพย์
โดยหน่วยงานต้องรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการดังกล่าว ซึ่งเป็นกรณีที่หน่วยงานอาจ
จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์บางรายการตามระยะเวลาที่กำหนด
ตัวอย่างเช่น หน่วยงานอาจจำเป็นต้องเปลี่ยนพื้นผิวการจราจรของถนนใหม่ทุกรอบสองถึงสามปี หรืออาจ
จำเป็นต้องก่ออิฐบุรอบภายในเตาเผาใหม่หลังจากมีการใช้งานครบตามจำนวนชั่วโมงที่กำหนด หรืออาจ
จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเครื่องตกแต่งภายในเครื่องบิน เช่น เก้าอี้และห้องครัวหลายครั้งตลอดอายุของลำตัว
เครื่องบิน หรือการเปลี่ยนแปลงลิฟต์โดยสารภายในอาคาร เป็นต้น

สินทรัพย์เก่า

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๕.๓ ต้นทุนที่เกิดจากการปรับปรุง

ต้นทุนที่เกิดจากการปรับปรุง ซึ่งเป็นรายจ่ายที่หน่วยงานจ่ายเพื่อให้สินทรัพย์มี คุณภาพหรือมีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิม หรืออายุการให้ประโยชน์นานขึ้นกว่าเดิม โดยลักษณะทั่วไปของสินทรัพย์ยังคงอยู่เช่นเดิม ดังนั้น การปรับปรุงจึงมีลักษณะคล้ายกับการเปลี่ยนแปลง แต่การปรับปรุงจะเป็นการเปลี่ยนแปลงโดยที่สินทรัพย์ใหม่มีลักษณะแตกต่างจากสินทรัพย์เก่า รายจ่ายที่เกิดขึ้นทำให้หน่วยงานได้รับ ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริหารเพิ่มขึ้น หน่วยงานจึงต้องบันทึกรายจ่ายนั้นเป็น สินทรัพย์ เช่น การปรับปรุงอาคารสำนักงาน โดยการเปลี่ยนกระเบื้องปูพื้น เปลี่ยนฝ้าเพดาน หรือการกันแบ่งส่วนพื้นที่เพื่อใช้จัดเป็นห้องประชุม เป็นต้น

หน้าที่ 6

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๕.๔ ต้นทุนที่เกิดจากการตรวจสอบสภาพครั้งใหญ่

ต้นทุนที่เกิดจากการตรวจสอบสภาพครั้งใหญ่ หน่วยงานอาจจำเป็นต้องจัดให้มีการตรวจสอบครั้งใหญ่ตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อค้นหาสิ่งผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น โดยไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นส่วนใดหรือไม่ เพื่อให้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานต้องรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบสภาพครั้งใหญ่แต่ละครั้งเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หากเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการ หน่วยงานต้องพิจารณาตัดมูลค่าตามบัญชีที่คงเหลือของต้นทุนการตรวจสอบสภาพครั้งใหญ่ในครั้งก่อน ไม่ว่าต้นทุนการตรวจสอบในครั้งก่อนจะถูกบันทึกไว้ในรายการบัญชีเกี่ยวกับการได้มาหรือการก่อสร้างสินทรัพย์หรือไม่ก็ตาม

หน้าที่ 6 - 7

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

๕.๕ ต้นทุนที่เกิดจากการต่อเติม

ต้นทุนที่เกิดจากการต่อเติม รายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อให้สินทรัพย์ที่ทำการต่อเติมได้รับการขยายหรือเพิ่มเติมไปจากเดิม เช่น ต่อเติมเพิ่มขึ้นของอาคารจากเดิม ๒ ชั้น เป็น ๓ ชั้น ต่อเติมเพิ่มพื้นที่โดยรอบของอาคาร เป็นต้น การต่อเติมนี้ทำให้หน่วยงานได้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้น ดังนั้น หากหน่วยงานสามารถวัดมูลค่าของต้นทุนการต่อเติมได้อย่างน่าเชื่อถือ จะต้องบันทึกเป็นสินทรัพย์ของหน่วยงาน

หน้าที่ 7

THANK YOU